

www.oljan.fo

Jan Müller

14 - 10 - 2011

Bretska stjórnin feignast um oljumening nær Føroyum

Tíðindaanálýsa Ongantið fyrr í longu søguni hjá risastóra bretska oljufelagnum BP, British Petroleum, hevur felagið í einum ári gjørt av at gera so stóra íløgu í framtíðar oljuvirksemi sum júst í hesum døgum. Og meginparturin av íløgum endar bert stutt frá føroyska markinum. Stjórnin hevur givið oljufeløgnum grønt ljós til risaíløguna, og David Cameron fagnar oljufeløgnum. Nærum 100 milliardir Talan er ikki um smáupphæddir. BP fer saman við partnarum sínum Shell, ConocoPhillips og Chevron fyra av heimsins allarstørstu oljufeløgum komandi fimm árinum at gera íløgur í útbygging og menning av oljuleiðum serstakliga vestan fyri Hetland og í minni mun í Norðsjónum fyri knappar 100 milliardir krónur. Meginparturin verður brúktur vestanfyrir. Hesi øgiligu tølini hava so eisini áhuga fyri okkum í Føroyum. Eitt nú er ein av størstu fyrirkomulagnum í landinum, Føroya Tele partur av hesum útbyggingum umframt at útbyggingarnar, sum eru tætt upp at føroyska markinum eru eitt varskó til føroyingar um, hvat kann bjóðast okkum her um leiðir, tá og um olja og gass verður funnið. Forvitnisligt - hugaligt Tað er forvitnisligt, og tað er hugaligt og ómetaliga spennandi, tað, sum hendir so stutt frá føroyska markinum fyri okkum eisini. Tí tað gevur eina týðuliga ábending um, at fleiri av heimsins oljurisum saman við bretska stjórnini av álvara eru farin at seta ljóskastaran á stóra økið vestan fyri Hetland, eisini kallað Atlantsmótið. Og Føroyar eru sum leitiðki eisini ein partur av Atlantsmótinum (Atlantic Margin). Og tað er nettupp oljumeningarsøgan vestan fyri Hetland, sum er ein høvuðsatvoldin til, at vit í Føroyum í dag hava eina livandi oljumening við leitum og kanningum. Íløgurnar, sum oljufeløg hava gjørt vestan fyri Hetland í mong ár, eru í nógvum førum komnar okkum í Føroyum til góða. Ein kann siga, at hesin útviklingurin so tætt við okkara mark, er óbeinleiðis orsøkin til, at altjóða

oljuvinnan hevur lagt nógvar hundrað milliúnir krónur eftir seg í føroyska samfelagnum. Og tað sær ikki mætari út enn, at henda gongdin heldur fram. Og vil væl til so kunnu stóru íløgurnar bretsku megin markið ein dag fáa beinleiðis ávirkan á lønsemi í møguligum føroyskum olju- og gassfundum. Magnet Tað vórðu oljufund eystan fyri føroyska markið fyrst og miðskeiðis í 90-unum, sum vórðu beinleiðis orsøkin til, at ein rúgva av altjóða oljufeløgum bráddliga fóru at vísa føroyska landgrunninum ans. Hesi fund og seinni útbyggingar av fyrst og fremst Foinaven og Schiehallion leiðunum skamt frá markinum, vórðu tann magnetin og katalysatorurin, sum skuldi til fyri at eggja útlendsku oljufeløgnum at venda eyguni upp aftur longur vestureftir, móti Føroyum. Tí tá so nógv olja fanst vestan fyri Hetland, mundi olja so ikki eisini finnast í føroysku undirgrundini! Sjey brunnar eru boraðir her seinasta 10 ára skeiðið. Ein virkin kolvetnisskipan er staðfest og hóast einki lønandi fund er gjørt við undantaki av Marjun, so hava oljufeløg framvegis Føroyar í kikanum. Og ein avgerandi orsøk til, at tað framvegis eru oljufeløg, sum vísa áhuga, kunnu vit fyri ein stóran part takka teimum nýggjastu fundunum vestan fyri Hetland og heilt tætt upp at føroyska markinum fyri, fund, sum vórðu gjørd fyri skjótt fimm árum síðani - Rosebank, Lochnagar, Cambo og Suilven fyri bara at nevna nøkur teirra. Hesi fundini vórðu ein orsøk til, at Jarðfeingi tók stig til nýggjar útbjóðingar á landgrunninum við tí úrsliti, at tað vóru nøkur feløg, sum við fundunum beint eystan fyri markið í huga, søktu um nýggj leitiloyvi við Føroyar. Aftur ferð á Og søgan tykist nú aftur at endurtaka seg. Nú er aftur ferð á vestan fyri Hetland. Meðan hesin lutvíst nýggi oljulandsluturin nøkur ár herfyri varð nærum gloymdur av stóru oljufeløgnum orsakað av fleiri turrum brunnum og lágum oljuvinnu, so er nú av álvara vent í holini. Tað eru tær nærum 100 milliardirnar, sum BP og onnur oljufeløg vilja brúka til at útbyggja felt eitt sólarklart tekin um. Hesar íløgur koma so aftrat teimum, sum enn ein oljurisi, Total er við at gera við fyrstu gassútbyggingini vestan fyri Hetland fyri góðar 20 milliardir krónur. Og tá vit hava nevnt hesi himmalhøgu tøl eru vit als ikki komin til at tosa um møguligu útbyggingarnar av Rosebank og Cambo fáar kilometrar frá føroyska markinum. Tá avgerð verður tikin um endaliga útbygging har um eitt til tvey ár tosa vit um samlaðar íløgur vestan fyri Hetlandi komandi 5 til 10 árini uppá fleiri hundrað milliardir krónur. Og alt meðan hetta hendir standa vit í Føroyum við enn eitt avgerandi vegamót - tveir sera spennandi og avgerandi brunnar skulu borast komandi tvey-trý árini. Geva teir góð úrslit, so kunnu vit ímynda okkum ein oljulandslut, sum røkkur ikki bara úr Hetlandi til føroyska markið, men heilt til Føroya. Clair ein risastór oljukelda Lat okkum venda aftur til ítøkiligu íløguaetlaninar hjá BP og hinum stóru oljufeløgnum. Orsøkin til at hesar verða tiknar fram júst nú er tann, at bretska stjórnin í hesum døgum hevur givið BP grønt ljós til at fara undir fleiri útbyggingar, eitt nú enn eitt útbyggingarstig á risastóru oljukelduni Clair. Henda kelda varð funnin í 1977 men ikki fyrr enn fyri nøkrum fáum árum síðani varð tøkkin so mikið ment, at BP fór undir at útbyggja og framleiða. Hetta var í 2005. Sostætt skuldu ganga umleið 28 ár frá tí at keldan varð funnin til fyrsta oljan kom upp. Keldan verður mett at goyma 7 milliardir tunnur av olju, men nú enn ein

metingarbrunnur er þoraður nær suðuri á Clairleioini vísa Tyríðis urslit, at keldan móguliga er væl stórri. Henni er mett at verða lív lagað í hvussu er til 2050. Umframt hesa útbygging ger BP eisini stórar íløgur í nýtt framleiðsluskip (FPSO) og útbúnað á havbotninum á tí størstu framleiðandi oljuleiðini í Bretlandi yvirhøvur, Schiehallion. Nýggju útbyggingarnar vestan fyri Hetland fara at merkja, at minkingin í bretsku oljuframleiðsluni fer at steðga ella ganga seinni, og Bretland kann síggja fram til eina støðuga framleiðslu heilt fram til 2030 og entá longur. Tí fleiri av stóru fundunum, eitt nú Clair fer at framleiða í hvussu er í 40 ár aftrat. So stóran týdning fer økið vestan fyri Hetland at hava fyri Bretland í framtíðini, at tað fer at standa fyri meira enn 15% av samlaðu framleiðsluni um nøkur ár. Og tá gassútbyggingin hjá Total er liðug fer økið vestan fyri Hetland eisini at fáa stóran týdning fyri heimliga bretska gassmarknaðin og harvið gera landið minni heft at innfluttum gassi úr Ruslandi. Cameron fegnast um oljumening Tað er heldur ikki hvønn dag, at ein bretskur forsætisráðharri ger viðmerkingar til einstakar vinnuútbyggingar, men so stóran týdning hava útbyggingarnar vestan fyri Hetland, at bretska forsætisráðharrin David Cameron úttalaði seg soleiðis - Eg eri ovurfegin um at kunna geva grønt ljós til hesar verkætlanir. Hesar íløgur eru stórtíðindi fyri Aberdeen og alla tjóðina og fara at skapa nógv arbeiðspláss og vøkstur. Hetta vísir, hvussu nógv oljufeløgini trúgva uppá Norðsjógvin og økið vestan fyri Hetland. Vit hava ment tøkknina, hava fyrsta floks fólk og royndir og eina stjórn, sum kennir seg pliktaða til at gera alt hon kann fyri at tryggja framtíðar íløgum í oljuvirksemi. Tað er so eisini ein sannroynd av øllum vinnulílögum í Bretlandi stendur olju- og gassvinnan fyri størsta partinum. Bob Dudley, ovasti stjórin í BP sigur - Hóast oljusøgan byrjaði fyri 40 árum síðani, so fer hon at vara í mong mong ár aftrat. Útbyggingarnar fara at skapa fleiri túsund nýggj arbeiðspláss aftrat teimum 250.000, sum í dag eru í oljuvinnuni umframt tey 200.000 avleiddu arbeiðsplássini. Summa summarum - Uttan menning og útbyggingar vestan fyri Hetland er ivasamt, um vit høvdu nakra munandi oljuleiting við Føroyar. Og verða fund gjørd við Føroyar kunnu tær stóru íløgurnar í infrakervi eystan fyri markið koma at vera við til at skapa grundarlag fyri eini lönandi føroyskari oljuvinnu eisini. Júst tí er gongdin og menningin vestan fyri Hetland av sera stórum týdningi og áhuga fyri okkum í Føroyum. Mynd - Breta stjórnin hevur givið BP grønt ljós til risaíløgur í oljuvirksemi vestan fyri Hetland. Her framleiðslupallarnir til Clair og nýggja framleiðsluskipið til Schiehallion leiðina. Myndir BP.

